

УДК 351:37.014.543

Юшкевич Юлія Сергіївна*кандидат філософських наук,
старший викладач кафедри філософії, історії
та політології**Одеський національний економічний
університет*

ORCID: 0000-0002-8295-0346

DOI: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2026-4-69-16>

ЕКСПЛІКАЦІЯ КОНЦЕПТОСФЕРИ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ ЩОДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСВІТНЬОЇ СФЕРИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Анотація. Вступ. Трансформація архітектури публічної влади в Україні, зумовлена реформами децентралізації та євроінтеграційними зобов'язаннями, вимагає докорінного переосмислення теоретико-методологічних засад управління соціально-гуманітарною сферою, зокрема освітою, як головним чинником відтворення людського капіталу. Дослідження феномену управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні перебуває в зоні перетину автономних наукових дискурсів: теорії публічної влади, муніципального менеджменту, соціології освіти, регіональної економіки та права. Подібна міждисциплінарність містить приховану загрозу понятійного синкретизму й термінологічного розмивання змісту базових категорій, що актуалізує потребу в їхній комплексній філософсько-адміністративній експлікації та делімітації наукового поля.

Мета. Здійснення комплексної теоретико-методологічної експлікації та делімітації концептосфери управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні задля подолання понятійного синкретизму базових абстракцій, а також логічне виведення цілісної авторської дефініції та обґрунтування її сутнісних ознак.

Матеріали і методи. Інформаційну базу дослідження становлять наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених на стику теорій публічного управління, децентралізації, інноваційного й кризового менеджменту. Методологічну основу роботи формує системно-структурний підхід, метод діалектичного синтезу та категоріальний аналіз. Застосування методу порівняльного аналізу синонімічних рядів дозволило зіставити споріднені поняття й виявити їхні функціональні обмеження в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Результати. Проведено делімітацію наукового поля та очищено терміносистему через аналіз тетради базових концептів. Доведено методологічну виправданість використання родової категорії «управління», яка діалектично синтезує переваги понять «керівництво», «врядування», «менеджмент» і «регулювання». Категорію «розвиток» експліковано як проактивну цільову функцію глибоких внутрішніх якісних трансформацій, протиставлену інерційному «функціонуванню». Визначено екосистемні межі «освітньої сфери» в соціогуманітарній площині, що дозволило відмежуватися від жорстко інституційної «системи освіти» та комерціалізованого «ринку освітніх послуг». Категорію «місцевий рівень» концептуалізовано як автономний політико-правовий та інституційний простір життєдіяльності громад в умовах багаторівневого врядування. На основі цього синтезу сформульовано авторську інтегральну дефініцію управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні та обґрунтовано її шість сутнісних ознак (від людиноцентричної ціннісної орієнтації й мережевої

Copyright © The Author(s).

This is an open access article distributed under the terms
of the Creative Commons Attribution License 4.0
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

копродукції блага до інструментальної тетради, структурно-функціональної трансформації, принципів доброго врядування та капіталізації людського потенціалу в кризових умовах). Проведена деривація перетворює поняття на завершеної концептуальну матрицю, що виступає надійним методологічним фундаментом і запобігає аналітичній фрагментарності на етапі емпіричного аналізу.

Перспективи. Перспективними напрямками подальших наукових розвідок є розробка інтегральних індикаторів та критеріїв оцінки спроможності місцевих органів самоврядування розбудувати безпековий освітній простір в умовах кризових викликів воєнного стану, аналіз дієвості механізмів фінансової й кадрової автономії комунальних закладів, а також обґрунтування прикладних рекомендацій щодо нормативного вдосконалення державно-приватного партнерства на рівні територіальних громад України.

Ключові слова: добре врядування, місцевий рівень, освітня сфера, публічне управління та адміністрування, розвиток, територіальна громада, управління.

Постановка проблеми. Трансформація архітектури публічної влади в Україні, викликана реформами децентралізації та євроінтеграційними зобов'язаннями, вимагає докорінного переосмислення теоретико-методологічних засад управління соціально-гуманітарною сферою. Особливої гостроти цей процес набуває в царині освіти, яка виступає головним фактором відтворення та нарощування людського капіталу держави. Логіка побудови фундаментального наукового дослідження в галузі публічного управління та адміністрування вимагає першочергового звернення до його понятійно-категоріальної матриці. Будь-яка прикладна управлінська модель, механізм чи стратегія, що пропонуються на емпіричному рівні, є життєздатними лише тоді, коли вони спираються на несуперечливий, концептуально вивіреним та логістично структурований теоретичний фундамент.

Методологічна строгість цієї вимоги актуалізується тим, що дослідження феномену управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні перебуває в зоні перетину кількох автономних наукових дискурсів: теорії публічної влади, муніципального менеджменту, соціології освіти, регіональної економіки та права. Така міждисциплінарність містить у собі приховану загрозу термінологічної розмивання змісту та понятійного синкретизму, коли суто галузеві (педагогічні, економічні чи юридичні) категорії безпідставно екстраполюються на суміжні сфери знань. Запобігти цьому дозволяє експлікація та філософський аналіз базових абстракцій дослідження. Робота з абстракціями високого рівня є не просто кабінетною процедурою дефініювання, а критичним інструментом делімітації наукового поля. Вона дозволяє очистити терміносистему від інерційних нашарувань і задати чітку суб'єктно-об'єктну архітектуру дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному науковому дискурсі формування концепту управління розвитком освіти на місцевому рівні перебуває на перетині публічного врядування, децентралізації та інноваційного менеджменту.

Теоретичні засади державного регулювання й розбудови регіональних освітніх систем досліджують О. Поступна [18], М. Гончаренко та Л. Карбовська [5], а правові межі освітнього менеджменту в умовах нової соціальної реальності окреслюють А. Перов і Л. Перова [15]. Функціональну спроможність територіальних громад щодо управління локальною освітою аналізує О. Козій [8]. Філософію локально-орієнтованої освіти в контексті НУШ розкриває В. Перевознюк [14], тоді як просторові аспекти інфраструктури та закономірності розвитку регіональних мереж обґрунтовують Ю. Молікевич [11], Л. Коробович і В. Рубан [9]. Парадигмальний перехід від традиційного керівництва до лідерства досліджують Л. Завгородня та Ю. Тимошенко [22], а вплив стилю керівника на ефективність систем — Ю. Блудова [2]. Модернізацію управлінської інструментарію описують Р. Августин та І. Демків [1], водночас М. Ростока обґрунтовує становлення нової цифрової парадигми освітнього менеджменту [19]. Інтеграцію ринку освітніх послуг до європейського простору вивчають Ю. Долиняк, Н. Павліха та І. Цимбалюк [3]. Відповідність вітчизняної системи управління вимогам ЄС та адаптацію зарубіжного досвіду аналізують В. Супрун [21], І. Лисоконь, О. Поліщук, Г. Різак [16] та А. Кирпале [7]. Функціонування галузі в умовах воєнних викликів досліджують А. Кейлюк [6], Д. Пономаренко, І. Пономаренко та О. Слива [17]. Інноваційні підходи до фінансового забезпечення муніципальної освіти в кризовий період пропонує Н. Кульчицька [10]. Стратегічні орієнтири повоєнного відновлення, управління ефективністю та впровадження принципів ефективного врядування обґрунтовують В. Супрун [20], М. Житар [4], І. Орловська [13], О. Коваленко та О. Ніколюк [12].

Попри глибоке вивчення окремих фінансових, правових та інноваційних аспектів, цілісна експлікація концептосфери, що інтегрує потенціал територіальних громад із механізмами управління розвитком освітньої сфери на місцях, потребує подальшого систематизованого дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є здійснення комплексної теоретико-методологічної експлікації та делімітації концептосфери управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні задля подолання понятійного синкретизму й термінологічного розмивання змісту базових абстракцій на стику міждисциплінарних дискурсів. Для досягнення окресленої мети передбачено

розв'язання низки взаємопов'язаних завдань: обґрунтувати методологічну виправданість використання родової інтегральної категорії «управління» шляхом її діалектичного синтезу з паралельно функціонуючими концептами «керівництво», «врядування», «менеджмент» і «регулювання»; розкрити сутність і функціонал категорії «розвиток» як проактивної цільової функції внутрішніх трансформацій на протидію інерційному «функціонуванню», «модернізації» чи «трансформації»; дефініювати екосистемні межі поняття «освітня сфера» в соціогуманітарній площині, відмежувавши його від жорстко інституційної «системи освіти» та суто комерційного «ринку освітніх послуг»; визначити просторово-інституційну координату «місцевий рівень» у межах теорії багаторівневого врядування та принципу субсидіарності. Підсумковим завданням дослідження постає синтез зазначеної тетради базових концептів у цілісну, архітектонічно завершену авторську дефініцію та розгалужене обґрунтування її шести сутнісних ознак через систему логічних деривацій, що дозволить сформулювати надійний концептуально-методологічний фундамент і убезпечити систему від аналітичної фрагментарності на етапі подальшого емпіричного аналізу.

Виклад основного матеріалу. Першим і ключовим елементом досліджуваного понятійного каркаса є категорія «управління». Обґрунтування її використання в межах спеціалізації «Публічне управління та адміністрування» є концептуально важливим завданням, оскільки в сучасних працях дослідників спостерігається тенденція до термінологічної підміни, де паралельно функціонують такі поняття, як «керівництво» [2; 22], «врядування» [13], «менеджмент» [1; 15; 19; 22] та «регулювання» [5; 15; 20].

Кожен із цих термінів репрезентує специфічну філософію владного впливу та організації суспільних відносин.

Класичне «керівництво» у вітчизняній адміністративній традиції історично міцно пов'язане з персоналізованим, суб'єктно-центричним впливом у межах окремої організації чи жорсткої адміністративної вертикалі. Воно фокусується на лінійних відносинах безпосереднього підпорядкування і має обмежений функціонал у поліцентричних системах. Натомість концепт «менеджмент», експортований із корпоративного сектору в межах парадигми нового публічного менеджменту, акцентує увагу на технократичній ефективності, оптимізації внутрішніх бізнес-процесів, раціональному використанні ресурсів та оцінці результатів за сухими статистичними індикаторами (KPI). Попри свою прагматичну цінність, звуження наукового аналізу соціальної сфери до рамок «менеджменту» містить в собі загрозу комерціалізації суспільних благ та ігнорування ціннісно-світоглядних пріоритетів.

Інший синонімічний полюс представлений категоріями «регулювання» та «врядування». «Регулювання» описує зовнішній, здебільшого обмежувальний, нормативно-правовий вплив, спрямований на встановлення загальних правил гри та контроль за їх дотриманням, що поліцентричній системі заважає адаптуватися до змін. Сучасний та активно впроваджуваний європейський концепт «врядування», навпаки, маркує повну децентралізацію та мережеву горизонтальну взаємодію багатьох рівноправних акторів без чітко вираженого владного центру.

У межах нашого дослідження використання саме інтегральної категорії «управління» є методологічно виправданим, оскільки воно виступає родовим поняттям, здатним діалектично синтезувати позитивні характеристики вищезгаданих концептів. Управління в контексті вище означеної спеціалізації розглядається як системний, цілеспрямований та ціннісно орієнтований процес публічно-владного впливу, що поєднує в собі як вертикально-ієрархічні правові інструменти, так і горизонтально-мережеві практики партнерства. Це дозволяє розглядати суб'єкта публічної влади не як ізольованого контролера чи комерційного менеджера, а як легітимного координатора та фасилітатора суспільних процесів.

Функціонал категорії «управління» в архітектурі нашого наукового пошуку полягає в тому, що воно виступає головним інструментом ідентифікації владних повноважень, виявлення інституційної спроможності управлінського апарату та структурування системи управлінських механізмів. Воно задає вектор відповідальності та легітимності.

Другою фундаментальною абстракцією дослідження, що визначає динамічний вектор і якісні характеристики об'єкта, є концепт «розвиток». Актуальність цієї категорії в межах публічного управління зумовлена необхідністю подолання статичного, суто облікового підходу до оцінки ефективності муніципальної діяльності. У наукових працях, присвячених регіоналістиці та місцевому самоврядуванню, категорія «розвиток» часто конкурує із такими поняттями, як «функціонування» [6; 16], «модернізація» [1; 21] та «трансформація» [1; 4; 12].

Категорії «трансформація» та «модернізація» описують процеси структурних змін та оновлення відповідно до певних зовнішніх зразків, зокрема європейських стандартів, проте вони часто фіксують лише зовнішню форму, не торкаючись внутрішньої природи суспільних відносин, і можуть мати дискретний, штучно нав'язаний характер. Найбільш же інерційним є концепт «функціонування», орієнтований на збереження наявного стану системи, підтримання її внутрішньої гомеостатичної рівноваги, просте відтворення чинних алгоритмів і безперерйне виконання встановлених кількісних нормативів у межах виділених бюджетних асигнувань. Функціонування орієнтоване на процес та мінімізацію ризиків шляхом консервації середовища.

На протипагу цього, категория «розвиток» у нашому дослідженні експлікується як незворотний, спрямований та закономірний процес глибоких внутрішніх трансформацій, що приводить до виникнення принципово нової якості об'єкта. Розвиток передбачає підвищення адаптивності системи, її інноваційного потенціалу, розширення ступеня свободи внутрішніх елементів та спроможності ефективно і гнучко відповісти на виклики зовнішнього середовища. У дискурсі публічного управління розвиток виступає не просто об'єктивним процесом, а головною цільовою функцією управлінської діяльності, перетворюючи публічне адміністрування з реактивного на проактивне — моделюючи бажане майбутнє.

Функціонал категорії «розвиток» у дослідженні полягає в тому, що він задає критеріальну базу та цільові орієнтири для оцінки ефективності управління. Без цього концепту науковий аналіз ризикує перетворитися на сухий опис чинних адміністративних процедур. Розвиток виступає мірилом прогресу.

Третім базовим концептом, який окреслює об'єктні та сутнісні межі дослідження, є «освітня сфера». Філософсько-адміністративне обґрунтування використання саме цього терміна є принциповим для відмежування від традиційного галузевого підходу. У працях багатьох дослідників, особливо тих, хто працює в межах педагогічних чи суто економічних наук, як синоніми використовуються поняття «система освіти» [2; 6; 9; 18], «освітня галузь» [20], «ринок освітніх послуг» [3; 15; 17] або «освітня інфраструктура» [11].

Концепт «ринок освітніх послуг» розглядає освіту крізь вузьку призму комерційного обміну, де учень є клієнтом, а школа — надавачем послуг, що суперечить філософії публічного управління, яка трактує освіту як фундаментальне суспільне благо. Поняття «освітня інфраструктура» та «освітня галузь» мають звужений, матеріально-господарський та статистично-обліковий характер, зводячи об'єкт управління до сукупності будівель, матеріальних фондів та штатних одиниць у межах відповідного сектору економіки.

Найбільш поширеним є концепт «система освіти», проте він має жорстко інституційний характер. «Система освіти» описує зафіксовану в законодавстві формальну сукупність рівнів освіти, нормативно затверджених стандартів, мережу офіційних установ як юридичних осіб та легітимних органів ієрархічного управління. Цей підхід є ефективним для класичного адміністрування, але виявляється недостатнім для публічного управління, яке має справу з відкритими системами.

Використання категорії «освітня сфера» дозволяє подолати цю інституційну обмеженість і перевести аналіз у соціогуманітарну та екосистемну площину. Освітня сфера експлікується як цілісний, просторово розгорнутий суспільний простір, який охоплює не лише офіційні заклади та державні стандарти, а й весь масив формальних і неформальних відносин, комунікацій, цінностей, знань та компетенцій, що циркулюють у суспільстві. Вона включає неформальну та інформальну освіту, локальний людський капітал, соціокультурні запити батьківської спільноти, освітні потреби регіонального ринку праці, інформаційне та безпекове середовище. Освітня сфера розглядається як жива, відкрита екосистема, що постійно обмінюється ресурсами та кадрами із зовнішнім середовищем громади. Для публічного управління це міняє саму філософію впливу: об'єктом управління стає не мережа шкільних будівель, а якість та доступність освітнього простору у всьому його різноманітті.

Функціонал категорії «освітня сфера» в дослідженні полягає в забезпеченні екосистемного та людиноцентричного погляду на об'єкт. Вона дозволяє виявити неформальні інститути, які безпосередньо впливають на ефективність формальних законів.

Четвертим засадничим концептом, що задає просторово-інституційну координату дослідження, є «місцевий рівень». У межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування» цей термін потребує глибокої експлікації, оскільки в науковому обігу паралельно використовуються такі поняття, як «регіональний рівень» [9; 18], «локальний рівень» [14], «муніципальний рівень» [10] та «рівень територіальних громад» [8].

Поняття «регіональний рівень» у вітчизняній практиці традиційно закріплене за рівнем областей та великих географічних районів, що є занадто високим ступенем агрегації для аналізу безпосереднього контакту між споживачем послуги та владою. Термін «локальний рівень» є соціологічною та географічною категорією, яка фіксує просторову замкненість певної території, але позбавлена чітко окресленого публічно-владного та юридичного змісту. Концепти «муніципальний рівень» та «рівень територіальних громад» є точними, але мають звужений, суто юридичний характер, замикаючи аналіз виключно на діяльності органів місцевого самоврядування базового рівня.

Використання категорії «місцевий рівень» є більш містким та методологічно гнучким. У межах теорії багаторівневого врядування та принципів децентралізації «місцевий рівень» експлікується як автономний політико-правовий, соціально-економічний та інституційний простір життєдіяльності територіальних громад, де реалізується право спільноти на самоврядування, але водночас присутні інструменти державної виконавчої влади. Це простір, де абстрактний загальнодержавний інтерес зустрічається із конкретним публічним інтересом локальної спільноти. Його актуальність для нашої спеціалізації полягає в тому, що саме на місцевому рівні в умовах субсидіарності акумулюються основні фінансові, кадрові та інфраструктурні ресурси соціальної сфери, і саме тут управлінські помилки чи успіхи мають найбільш очевидний та швидкий прояв.

Функціонал вираження «місцевий рівень» у дослідженні полягає в забезпеченні просторової та інституційної локалізації управлінського аналізу, виявленні специфіки субсидіарних відносин та оцінці спроможності місцевих громад самостійно вирішувати завдання модернізації соціальної сфери.

Логічне розгортання концептосфери дослідження після первинної експлікації та делімітації базових абстракцій вимагає переходу до вищого рівня теоретичного синтезу. Окремий аналіз категорій «управління», «розвиток», «освітня сфера» та «місцевий рівень» створив необхідні передумови для формування цілісного, логічно несуперечливого та категоріально завершеного поняття, яке виступає безпосереднім ядром нашого наукового пошуку. Специфіка спеціальності «Публічне управління та адміністрування» диктує потребу в розробці такої інтегральної дефініції, яка б не просто механічно поєднувала ці чотири елементи, а відображала їхню діалектичну взаємодію, філософську глибину та прикладну управлінську сутність.

На основі проведеного філософсько-адміністративного аналізу та переосмислення наявних наукових доктрин пропонується наступне авторське визначення центральної категорії дослідження: управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні — це системна, цілеспрямована та ціннісно орієнтована діяльність органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади у партнерській мережевій взаємодії з інститутами цивільного суспільства та ринковими акторами, що полягає у стратегічному плануванні, правовому регулюванні, формульному ресурсному забезпеченні та комунікаційній модерації процесів якісної структурно-функціональної трансформації локального освітнього простору на засадах субсидіарності та доброго врядування з метою максимального задоволення освітніх пореб мешканців, забезпечення безпеки та капіталізації людського потенціалу територіальної громади.

Дана авторська дефініція являє собою складну, багаторівневу теоретичну конструкцію. Для розкриття її повного наукового потенціалу та доведення її спроможності виступати фундаментом дослідження постає необхідність розгалуженого обґрунтування її сутнісних ознак через систему логічних деривацій. Це дозволить довести, що кожен елемент визначення є методологічно виправданим і безпосередньо працює на логістику дослідження.

Перша сутнісна ознака пропонованого поняття закладена у формулюванні «системна, цілеспрямована та ціннісно орієнтована діяльність». Цим положенням ми рішуче відмежовуємося від розуміння управління на місцях як набору хаотичних, фрагментарних чи суто реактивних дій владних суб'єктів. Системний характер діяльності означає, що управління розвитком розглядає місцеву освіту як цілісний організм, де зміна одного елемента неминуче викликає ланцюгову реакцію в інших підсистемах. Цільова спрямованість вказує на наявність чітко змодельованого образу майбутнього стану освітньої сфери, до якого прагне громада. Найбільш важливою деривацією тут є ціннісна орієнтованість. У публічно-управлінському дискурсі критерієм ефективності діяльності не може виступати суха статистика освоєння бюджетних асигнувань. Головним мірилом постають людиноцентричні цінності — справедливість, рівність доступу до якісних знань для кожної дитини в громаді, інклюзивність та всебічна повага до особистості.

Друга фундаментальна ознака поняття розкриває сутність його суб'єктного простору через концепт «партнерської мережевої взаємодії з інститутами цивільного суспільства та ринковими акторами». Дана деривація здійснює радикальний розрив із класичною веберіанською бюрократичною моделлю, де управлінська суб'єктність належала виключно чиновницькому апарату. У нашому визначенні управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні концептуалізується як поліцентричний, мережевий процес. Органи місцевого самоврядування та відділи освіти втрачають монополію на одноосібне прийняття рішень і перетворюються на модераторів та фасилітаторів суспільного діалогу. Повноправними суб'єктами копродукції освітнього блага стають піклувальні та наглядові ради закладів, батьківські комітети, учнівське самоврядування, профільні громадські організації та представники місцевого бізнесу. Бізнес виступає замовником кваліфікацій та інвестором; батьки — активними со-дизайнерами стратегій та контролерами якості; громадськість — інструментом забезпечення прозорості та легітимності влади.

Третя сутнісна ознака окреслює інструментально-технологічне ядро інтегрального поняття, яке матеріалізується через тетраду: «стратегічне планування, правове регулювання, формульне ресурсне забезпечення та комунікаційна модерація». Цей комплекс інструментів відображає відхід від командно-адміністративного тиску на користь методів непрямого, стимулювального впливу. Стратегічне планування виступає противагою поточному рутинному адмініструванню, дозволяючи громаді моделювати свій освітній профіль на 5–10 років наперед, спираючись на точні демографічні та економічні прогнози. Правове регулювання на місцях полягає у створенні прозорих локальних правил гри, що усуває корупційні ризики та політичний тиск на керівників шкіл. Формульне ресурсне забезпечення замінює суб'єктивний розподіл коштів «вручну» на прозорі математичні алгоритми, де фінансування прив'язане до об'єктивних показників та стимулює заклади до підвищення якості діяльності. Комунікаційна модерація виступає головним інтеграційним чинником, забезпечуючи постійний діалог влади з мешканцями, збір зворотного зв'язку через сучасні цифрові платформи та подолання психологічного опору консервативного середовища до інновацій реформи.

Четверта сутнісна ознака фіксує безпосередній зміст та характер внутрішніх змін об'єкта: «процесів якісної структурно-функціональної трансформації локального освітнього простору». Ця деривація підкреслює, що управління розвитком не може зводитися до кількісних показників простого зростання чи проведення косметичних інфраструктурних ремонтів будівель. Розвиток — це якісна зміна внутрішньої структури та функцій системи. На прикладному рівні це означає впровадження принципово нових моделей менеджменту, створення інноваційних інституцій, повну цифровізацію документообігу та впровадження гнучких моделей змішаного навчання. Локальний освітній простір трансформується із дисциплінарного та закритого середовища на партисипативне, відкрите та стимулювальне.

П'ята сутнісна ознака пропонує методологічну та організаційну рамку процесу через формулювання «на засадах субсидіарності та доброго врядування». Принцип субсидіарності виступає юридичним та філософським гарантом захисту автономії нижчих рівнів. Жодне рішення не має прийматися муніципальним відділом освіти, якщо воно може бути ефективно реалізоване безпосередньо самим закладом освіти. Влада підключається як підтримувальний чинник лише тоді, коли масштаби чи специфіка проблеми об'єктивно перевищують ресурсну спроможність школи. Принципи Good Governance виступають нормативним імперативом, який гарантує, що весь процес управління розвитком є абсолютно прозорим для громади, підзвітним виборцям та орієнтованим на консенсус під час вирішення конфліктних і болісних соціальних питань.

Шоста і фінальна сутнісна ознака проголошує кінцеву телеологічну мету та суспільну місію інтегрального поняття: «з метою максимального задоволення освітніх потреб мешканців, забезпечення безпеки та капіталізації людського потенціалу територіальної громади». Тут зафіксовано кардинальну трансформацію пріоритетів публічної влади. Освіта в межах управління розвитком перестає сприйматися як витратна стаття місцевого бюджету, що фінансовим тягарем лежить на плечах платників податків. Вона концептуалізується як головне джерело інвестицій у майбутнє, як інструмент нарощування локального людського капіталу. Сучасна, спроможна та безпечна освітня сфера підвищує загальну капіталізацію та інвестиційну привабливість території, зупиняє відтік інтелектуальної молоді, стимулює розвиток креативного сектору економіки та локального бізнесу.

В умовах сучасних вітчизняних реалій безпековий компонент виходить на перше місце в ієрархії цілей, вимагаючи від публічного менеджера поєднання підходів цивільного захисту, психологічної реабілітації та кризового менеджменту для збереження життєдіяльності системи. Таким чином, розгалужене обґрунтування авторського визначення поняття «управління розвитком освітньої сфери на місцевому рівні» дозволяє констатувати, що воно володіє високим ступенем теоретичної місткості та евристичної сили. Проведена деривація сутнісних ознак перетворює це інтегральне поняття із простої дефініції на цілісну концептуальну модель. Дана модель чітко визначає суб'єктне коло, об'єктні блоки, систему інструментів, методологічні принципи та кінцеві цілі дослідження. Тим самим створюється надійний, логістично-структурований теоретичний фундамент, який дозволяє вберегти систему від аналітичної фрагментарності під час подальшого емпіричного аналізу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведений теоретико-методологічний та філософсько-адміністративний аналіз концептосфери дослідження дозволяє сформулювати низку наукових висновків.

Доведено, що реформування освітнього простору на рівні територіальних громад потребує відмови від вузькогалузевих підходів на користь парадигми публічного управління. Обґрунтовано методологічну спроможність тетради концептів «управління», «розвиток», «освітня сфера», «місцевий рівень» інтегрувати децентралізаційні тренди та сучасні європейські моделі врядування. Шляхом порівняльного аналізу із наявними синонімічними рядами виявлено, що запропонований категоріальний апарат усуває явища термінологічної полісемії та чітко фокусує дослідницьку увагу на екосистемному, полісуб'єктному та проактивному характері управлінської діяльності. Доведено, що шість виокремлених ознак — від людиноцентричної ціннісної орієнтації, мережевої копродукції блага й тетради управлінських інструментів до структурно-функціональної трансформації простору на засадах доброго врядування та капіталізації людського потенціалу в кризових умовах — формують цілісну концептуальну матрицю, яка забезпечує дослідження від аналітичної фрагментарності.

Запропонована теоретична модель виступає логістичним компасом для наступних етапів наукового пошуку. Перспективними напрямками подальших досліджень у межах цієї проблематики є: детальний аналіз дієвості чинного нормативно-правового та інституційного забезпечення імплементації фінансової та кадрової автономії комунальних закладів освіти; розробка інтегральних індикаторів та критеріїв оцінки спроможності місцевих органів самоврядування розбудовувати безпековий освітній простір в умовах кризових викликів воєнного стану; обґрунтування прикладних рекомендацій щодо нормативного вдосконалення механізмів державно-приватного партнерства у сфері профільної та позашкільної освіти на рівні конкретних територіальних громад України.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ**ФІНАНСУВАННЯ:** Автори не отримували фінансування для цього дослідження.**ЗАЯВА ПРО ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ:** Не застосовується.**КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ:** Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.**Література**

1. Августин Р., Демків І. Трансформація освітнього менеджменту в умовах модернізації освіти. *Development Service Industry Management*. 2026. № 2. С. 306–313. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14\(39\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14(39))
2. Блудова Ю. Стиль керівництва як фактор ефективного управління освітніми системами. *Sectoral research XXI: characteristics and features: IV International scientific and theoretical conference, Chicago (USA), October 7 2022*. Chicago, 2022. С. 84–85. URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/479> (дата звернення: 02.05.2026)
3. Долиняк Ю. О., Павліха Н. В., Цимбалюк І. О. Ринок освітніх послуг в умовах європейської інтеграції: ретроспективний аналіз і напрями розвитку : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 232 с.
4. Житар М. О. Трансформація вищої освіти в період війни та післявоєнного відновлення: ризики, виклики та стратегічні орієнтири. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. № 1(15). С. 450–461. DOI: <https://doi.org/10.32750/2025-0140>
5. Карбовська Л. О., Гончаренко М. Ф. Основні теоретичні підходи до державного регулювання сфери освіти. *Розвиток механізмів публічного управління в контексті реалізації євроінтеграційного вектора України (кейси розбудови освіти та економіки для забезпечення безпеки й досягнення цілей сталого розвитку): монографія / за заг. ред. І. А. Семенець-Орлової та О. С. Соловйова*. Одеса: Олді+, 2023. С. 57–119. URL: <https://surl.li/ggwqnk> (дата звернення: 01.05.2026).
6. Кейлюк А. А. Функціонування системи освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI ст. *Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти: збірник наукових праць / редкол. О. Я. Чебикін та ін*. Одеса : Університет Ушинського, 2023. С. 59–64. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/17640> (дата звернення: 02.05.2026).
7. Кирпале А. В. Досвід управління системою освіти в європейських країнах. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2022. № 2(33). С. 29–33. DOI: <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2022-2.5>
8. Козій О. Функціональна спроможність територіальної громади щодо управління освітнім сектором. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2025. № 348(6). С. 314–320. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-46>
9. Коробович Л. П., Рубан В. М. Розвиток сучасних регіональних освітніх систем. *Global problems of improving scientific inventions: The 7th International scientific and practical conference, Copenhagen (Denmark), October 31 — November 3 2023*. Copenhagen, 2023. С. 147–149. URL: <https://isg-konf.com/uk/global-problems-of-improving-scientific-inventions/> (дата звернення: 02.05.2026).
10. Кульчицька Н. Інноваційні підходи до фінансового забезпечення муніципальної освіти в умовах воєнного стану. *Модерні фінанси: національна стійкість, безпека, інноваційне лідерство: Матеріали III Міжнародного фінансового форуму, Тернопіль-Буковель, 14–17 травня 2026 року*. Тернопіль, 2026. С. 151–155.
11. Молікевич Ю. Дослідження просторових аспектів організації освітньої інфраструктури: закордонний досвід. *Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студ., асп. та мол. вчен., м. Чернівці, 16–18 травня 2024 р.* Чернівці, 2024. С. 221–224. URL: <https://geoukr.chnu.edu.ua/media/hamoln5q/tezy-16-18052024.pdf#page=221> (дата звернення: 01.05.2026).
12. Ніколюк О., Коваленко О. Стратегічне управління ефективністю закладів вищої освіти в умовах трансформації освітнього середовища. *Економіка та суспільство*. 2025. № 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-2>
13. Орловська І. Г. Ефективне врядування закладу вищої освіти в умовах воєнного стану. *Правовий часопис Донбасу*. 2024. № 1(4). С. 194–199. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-81-4-1-194-199>
14. Перевознюк В. Концептуальні засади локально-орієнтованої освіти («place-based education») в контексті НУШ. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Том 2, Вип. 71. С. 320–323. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/71-2-51>
15. Перов А. П., Перова Л. В. Правове регулювання освітнього менеджменту органами надання освітніх послуг та підготовки кадрів державного управління в умовах нової соціальної реальності. *Розвиток механізмів публічного управління в контексті реалізації євроінтеграційного вектора України (кейси розбудови освіти та економіки для забезпечення безпеки й досягнення цілей сталого розвитку): монографія / за заг. ред. І. А. Семенець-Орлової та О. С. Соловйова*. Одеса : Олді+, 2023. С. 221–256. URL: <https://surl.li/ggwqnk> (дата звернення: 02.05.2026).
16. Поліщук О., Лисоконь І., Різак Г. Організаційні засади функціонування системи вищої освіти в Україні та її відповідність європейським вимогам. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. Вип. 15. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14843090>
17. Пономаренко І. В., Слива О. М., Пономаренко Д. В. Ринок освітніх послуг України в умовах війни. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2025. № 18. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-07-02>

18. Поступна О.В. Регіональні освітні системи як об'єкт публічного управління. *Вісник національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2023. № 2(19). С. 325–334. DOI: <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2023-2-37>

19. Ростока М.Л. Цифрова парадигма освітнього менеджменту (аналітичний огляд). *Аналітичний вісник у сфері освіти й науки: довідковий бюлетень*. 2025. Вип. 22. С. 3–54. URL: <https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=43741> (дата звернення: 30.04.2026).

20. Супрун В.В. Державне регулювання інноваційного розвитку освітньої галузі на засадах стратегічного управління. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки»*. 2021. Вип. 17(46). С. 213–235. DOI: [https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-17\(46\)-213-235](https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-17(46)-213-235)

21. Супрун В. Модернізація системи управління освітою в Україні у контексті євроінтеграції. *Модернізація змісту професійної освіти в умовах євроінтеграції України-2025*: матеріали V Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф., м. Київ, 22 травня 2025 р. Київ, 2025. С. 8–13. URL: <https://surli.cc/rxbjnn> (дата звернення: 01.05.2026).

22. Тимошенко Ю., Завгородня Л. Освіта у сфері менеджменту: між парадигмами керівництва і лідерства. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2022. № 4. С. 18–24. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2022-4-18-24>

References

1. Avhustyn, R., & Demkiv, I. (2026). Stratehiia transformatsii osvitnoho menedzhmentu v umovakh modernizatsii osvity [Transformation of educational management in the conditions of modernization of education]. *Development Service Industry Management*, 2, 306–313. [https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14\(39\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14(39)) [in Ukrainian].

2. Bludova, Yu. (2022). Styl kerivnytstva yak faktor efektyvnoho upravlinnia osvitnymy systemamy [Leadership style as a factor of effective management of educational systems]. In *Sectoral Research XXI: Characteristics and Features: IV International Scientific and Theoretical Conference* (pp. 84–85). Chicago, USA. Retrieved from <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/479> [in Ukrainian].

3. Dolyniak, Yu. O., Pavliukha, N. V., & Tsymbaliuk, I. O. (2022). Rynok osvitnikh posluh v umovakh yevropeiskoi intehratsii: retrospektyvnyi analiz i napriamy rozvytku [The market of educational services in the conditions of European integration: A retrospective analysis and directions of development]. Vezha-Druk. [in Ukrainian].

4. Zhytar, M. O. (2025). Transformatsiia vyshchoi osvity v period viiny ta pislivoiennoho vidnovlennia: ryzyky, vyklyky ta stratehichni oriientyry [Transformation of higher education in the period of war and post-war recovery: Risks, challenges, and strategic guidelines]. *Yevropeiskyi naukovyi zhurnal ekonomichnykh ta finansovykh innovatsii*, 1(15), 450–461. <https://doi.org/10.32750/2025-0140> [in Ukrainian].

5. Karbovska, L. O., & Honcharenko, M. F. (2023). Osnovni teoretychni pidkhody do derzhavnoho rehuliuвання sfery osvity [Basic theoretical approaches to state regulation of the educational sphere]. In I. A. Semenets-Orlova & O. S. Soloviov (Eds.), *Rozvytok mekhanizmiv publicnoho upravlinnia v konteksti realizatsii yevrointehratsiinoho vektora Ukrainy (keisy rozbudovy osvity ta ekonomiky dlia zabezpechennia bezpeky i dosiahnennia tsilei staloho rozvytku)* (pp. 57–119). Oldi+. Retrieved from <https://surl.li/ggwqnk> [in Ukrainian].

6. Keiliuk, A. A. (2023). Funktsionuvannia systemy osvity v umovakh viiny ta hlobalnykh vyklykiv XXI st. [Functioning of the education system in the conditions of war and global challenges of the XXI century]. In O. Ya. Chebykin (Ed.), *Modernizatsiia osvitnoho protsesu v modern zakladakh osvity* (pp. 59–64). Universytet Ushynskoho. Retrieved from <http://dSPACE.pdpu.edu.ua/handle/123456789/17640> [in Ukrainian].

7. Khyrpale, A. V. (2022). Dosvid upravlinnia systemoiu osvity v yevropeiskykh krainakh [Experience of education system management in European countries]. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*, 2(33), 29–33. <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2022-2.5> [in Ukrainian].

8. Kozii, O. (2025). Funktsionalna spromozhnist terytorialnoi hromady shchodo upravlinnia osvitnim sektorom [Functional capacity of the territorial community regarding the management of the educational sector]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Ekonomichni nauky*, 348(6), 314–320. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-46> [in Ukrainian].

9. Korobovych, L. P., & Ruban, V. M. (2023). Rozvytok suchasnykh rehionalnykh osvitnikh system [Development of modern regional educational systems]. In *Global Problems of Improving Scientific Inventions: The 7th International Scientific and Practical Conference* (pp. 147–149). Copenhagen, Denmark. Retrieved from <https://isg-konf.com/uk/global-problems-of-improving-scientific-inventions/> [in Ukrainian].

10. Kulchytska, N. (2026). Innovatsiini pidkhody do finansovoho zabezpechennia munitsypalnoi osvity v umovakh voiennoho stanu [Innovative approaches to financial support of municipal education under martial law]. In *Moderni finansy: natsionalna stiikist, bezpeka, innovatsiine liderstvo: Materialy III Mizhnarodnoho finansovoho forumu* (pp. 151–155). Ternopil. [in Ukrainian].

11. Molikeych, Yu. (2024). Doslidzhennia prostorovykh aspektiv orhanizatsii osvitnoi infrastruktury: zakordonnyi dosvid [Research on spatial aspects of educational infrastructure organization: Foreign experience]. In *Heohrafiia, kartohrafiia, heohrafichna osvita: istoriia, metodolohiia, praktyka* (pp. 221–224). Chernivtsi. Retrieved from <https://geoukr.chnu.edu.ua/media/hamoln5q/tezy-16-18052024.pdf> [in Ukrainian].

12. Nikoliuk, O., & Kovalenko, O. (2025). Stratehichne upravlinnia efektyvnistiu zakladiv vyshchoi osvity v umovakh transformatsii osvitnoho seredovyschcha [Strategic performance management of higher education institutions in the conditions of educational environment transformation]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 74. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-2> [in Ukrainian].
13. Orlovska, I.H. (2024). Efektyvne vriaduvannya zakladu vyshchoi osvity v umovakh voiennoho stanu [Good governance of a higher education institution under martial law]. *Pravovi chasopys Donbasu*, 1(4), 194–199. <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-81-4-1-194-199> [in Ukrainian].
14. Perevozniuk, V. (2024). Kontseptualni zasady lokalno-orientovanoi osvity (place-based education) v konteksti NUSH [Conceptual foundations of place-based education in the context of NUS]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 71(2), 320–323. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/71-2-51> [in Ukrainian].
15. Pierov, A.P., & Pierova, L.V. (2023). Pravove rehuliuвання osvitnoho menedzhmentu orhanamy nadання osvitnikh posluh ta pidhotovky kadriv derzhavnogo upravlinnia v umovakh novoi sotsialnoi realnosti [Legal regulation of educational management by educational service providers and public administration training bodies under the new social reality]. In I.A. Semenets-Orlova & O.S. Soloviov (Eds.), *Rozvytok mekhanizmiv publicznego upravlinnia v konteksti realizatsii yevrointehratsiynoho vektora Ukrainy (keisy rozbudovy osvity ta ekonomiky dlia zabezpechennia bezpeky i dosiahnennia tsilei staloho rozvytku)* (pp. 221–256). Oldi+. Retrieved from <https://surl.li/ggwwqnk> [in Ukrainian].
16. Polishchuk, O., Lysokon, I., & Rizak, H. (2025). Orhanizatsiini zasady funktsionuvannya systemy vyshchoi osvity v Ukraini ta yii vidpovidnist yevropeiskym vymoham [Organizational foundations of the functioning of the higher education system in Ukraine and its compliance with European requirements]. *Pedahohichna akademiia: naukovy zapysky*, 15. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14843090> [in Ukrainian].
17. Ponomarenko, I.V., Slyva, O.M., & Ponomarenko, D.V. (2025). Rynok osvitnikh posluh Ukrainy v umovakh viiny [The market of educational services of Ukraine in the conditions of war]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: Ekonomika ta upravlinnia*, 18. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-07-02> [in Ukrainian].
18. Postupna, O.V. (2023). Rehionalni osvitni systemy yak ob'ekt publicznego upravlinnia [Regional educational systems as an object of public administration]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrainy. Seriya: Derzhavne upravlinnia*, 2(19), 325–334. <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2023-2-37> [in Ukrainian].
19. Rostoka, M.L. (2025). Tsyfrova paradyhma osvitnoho menedzhmentu (analytychnyi ohliad) [Digital paradigm of educational management (analytical review)]. *Analitichnyi visnyk u sferi osvity i nauky: Dovidkovyi biuleten*, 22, 3–54. Retrieved from <https://dnpp.gov.ua/ua/?ourpublications=43741> [in Ukrainian].
20. Suprun, V.V. (2021). Derzhavne rehuliuвання innovatsiynoho rozvytku osvitnoi haluzi na zasadakh stratehichnoho upravlinnia [State regulation of innovative development of the educational field based on strategic management]. *Visnyk pislidyplomnoi osvity. Seriya: Sotsialni ta povedinkovi nauky*, 17(46), 213–235. [https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-17\(46\)-213-235](https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-17(46)-213-235) [in Ukrainian].
21. Suprun, V. (2025). Modernizatsiia systemy upravlinnia osvitoiu v Ukraini u konteksti yevrointehratsii [Modernization of the education management system in Ukraine in the context of European integration]. In *Modernizatsiia zmis-tu profesiinoi osvity v umovakh yevrointehratsii Ukrainy-2025: Materialy V Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi onlain-konferentsii* (pp. 8–13). Kyiv. Retrieved from <https://surl.li/ccrxbjnn> [in Ukrainian].
22. Tymoshenko, Yu., & Zavorodnia, L. (2022). Osvita u sferi menedzhmentu: mizh paradyhmamy kerivnytstva i liderstva [Education in the field of management: Between the paradigms of direction and leadership]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya: Pedahohichni nauky*, 4, 18–24. <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2022-4-18-24> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 03.05.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 25.05.2026

Дата публікації: 31.05.2026

Yushkevych Yuliia

*Candidate of Philosophical Sciences,
Senior Lecturer of the Department of
philosophy, history and political science
Odesa National Economic University*

EXPLICATION OF THE CONCEPTOSPHERE OF SCIENTIFIC DISCOURSE ON THE EDUCATIONAL SPHERE DEVELOPMENT ADMINISTRATION AT THE COMMUNITY LEVEL

Summary. *Introduction.* The transformation of the public power architecture in Ukraine, driven by decentralization reforms and European integration commitments, demands a fundamental rethinking of the theoretical and methodological foundations of socio-humanitarian sphere management, particularly education as a primary factor in replicating and expanding human capital. The study of the educational sphere development administration at the community level lies at the intersection of several autonomous scientific discourses: the theory of public power, municipal management, sociology of education, regional economics, and law. Such interdisciplinarity carries an inherent risk of conceptual syncretism and terminological dilution of core categories, which contextualizes the necessity for their comprehensive philosophical and administrative explication and the delimitation of the scientific field.

Aim. The study aims to execute a comprehensive theoretical and methodological explication and delimitation of the conceptosphere of the educational sphere development administration at the community level to overcome the conceptual syncretism of basic abstractions, alongside the logical derivation of an integrated author's definition and the substantiation of its essential characteristics.

Materials and Methods. The information base of the study comprises scientific works of domestic and foreign scholars at the intersection of public administration theories, decentralization, as well as innovative and crisis management. The methodological foundation of the paper is formed by the systemic-structural approach, the method of dialectical synthesis, and categorical analysis. The application of the comparative analysis method for synonymic series enabled the juxtaposition of related concepts and the identification of their functional limitations within the field of "Public Management and Administration".

Results. The scientific field has been delimited and the terminology system purified through the analysis of a tetrad of basic concepts. The methodological validity of utilizing the generic category "administration" has been proven, as it dialectically synthesizes the advantages of the concepts of "leadership", "governance", "management", and "regulation". The category "development" is explicated as a proactive target function of deep internal qualitative transformations, as opposed to inertial "functioning". The ecosystemic boundaries of the "educational sphere" have been defined within the socio-humanitarian plane, allowing for a clear separation from the rigidly institutional "educational system" and the commercialized "market of educational services". The category "community level" is conceptualized as an autonomous politico-legal and institutional space for the vital activities of communities under multilevel governance. Based on this synthesis, an integrated author's definition of the educational sphere development administration at the community level has been formulated, and its six essential characteristics have been substantiated (spanning from human-centered value orientation and networked co-production of public goods to an instrumental tetrad, structural-functional transformation, principles of

good governance, and capitalization of human potential under crisis conditions). The executed derivation transforms the concept into a complete conceptual matrix that serves as a reliable methodological foundation and prevents analytical fragmentation during the subsequent stages of empirical analysis.

Prospects. Promising directions for further scientific research include developing integrated indicators and criteria to assess the capacity of local self-government bodies to build a secure educational space amidst the crisis challenges of martial law, analyzing the effectiveness of mechanisms for financial and personnel autonomy of municipal institutions, as well as substantiating practical recommendations for the regulatory improvement of public-private partnerships at the level of local communities in Ukraine.

Key words: administration, community level, development, educational sphere, good governance, public administration, territorial community.